

Sygn. akt III CKN 171/97

W Y R O K
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 sierpnia 1997 r.

Sąd Najwyższy Izba Cywilna
w składzie następującym:

Przewodniczący: SSN - Z.Strus

Sędziowie: SN - T.Żyznowski (spraw.)

SN - E.Skowrońska-Bocian

Protokolant - K.Brzezińska

po rozpoznaniu w dniu 28 sierpnia 1997 r.
na rozprawie sprawy z powództwa J. I.
przeciwko P. I.
o rozwód
na skutek kasacji pozwanego
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 13 lutego 1997 r., sygn. akt I ACa [...]

**oddala kasację i przyznaje od Skarbu Państwa (Sąd
Wojewódzki w S.) na rzecz adwokata W. K. - Kancelaria
indywidualna w W. - kwotę 300 zł (trzysta złotych) tytułem
nie opłaconej pomocy prawnej.**

U Z A S A D N I E N I E

Wyrokiem z dnia 26 listopada 1996 r. w sprawie sygn. akt I C [...] Sąd Wojewódzki w S. rozwiązał przez rozwód małżeństwo P. I. i J.-Z. I. z winy pozwanego. Powierzył powódce J. I. władzę rodzicielską nad małoletnimi dziećmi stron: A., W. i S.. Orzekł o zawieszeniu władzy rodzicielskiej pozwanego P. I. w stosunku do wymienionych małoletnich córek oraz o ponoszeniu kosztów utrzymania dzieci.

Apelację złożoną przez pozwanego Sąd Apelacyjny w [...] wyrokiem z dnia 13 lutego 1997 r. sygn. akt I ACa [...] oddalił.

Z ustaleń poczynionych przez Sądy niższych instancji wynika, że strony zawarły związek małżeński w 1983 r. Z tego związku urodziło się troje dzieci: A. I. 1983 r., W. I. w 1984 r. i S. I. 9 stycznia 1987 r. Od urodzenia najmłodszej córki strony zerwały pożycie, małżonkowie nie zamieszkiwali razem i nie prowadzili wspólnego gospodarstwa domowego. Pozwany w czasie wspólnego zamieszkania z rodziną nadużywał alkoholu, bił powódkę, zachowywał się agresywnie w stosunku do dzieci. Pozwany wkrótce po zawarciu związku małżeńskiego, bo już w 1983 r. odbywał przez rok karę pozbawienia wolności. W 1990 r. ponownie został osadzony w zakładzie karnym. Został skazany na karę pozbawienia wolności za popełnienie przestępstwa z art. 157 § 1 k.k. Koniec wymierzonej mu kary przypada na 2003 r. Dzieci wychowują się bez stałej obecności ojca w ich życiu. Nie pragną jego obecności. Z osobą ojca wiążą przykre wspomnienia. Sąd Apelacyjny aprobował w całości ustalenia i wnioski Sądu pierwszej instancji, w tym także zaniechanie - na wniosek powódki - przeprowadzenia posiedzenia pojednawczego (art. 437 k.p.c.).

Kasację złożył pozwany.

Powołując się na podstawę przewidzianą w art. 393¹ pkt 2 kpc skarżący zarzucił istotne naruszenie przepisów postępowania tj. art. 316 § 1 k.p.c. i 437 kpc przez

uznanie, że sprawa została dostatecznie wyjaśniona do stanowczego rozstrzygnięcia oraz zaniechanie przeprowadzenia posiedzenia pojednawczego.

Wskazując na powyższe skarżący wnosił o uchylenie zaskarżonego wyroku i poprzedzającego go wyroku Sądu Wojewódzkiego w S. z dnia 26 listopada 1996 r. sygn. akt I C [...] oraz przekazanie sprawy wymienionemu Sądowi Wojewódzkiemu do ponownego jej rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Stosownie do art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 1 marca 1996 r. o zmianie Kodeksu postępowania cywilnego, rozporządzeń Prezydenta Rzeczypospolitej - Prawo upadłościowe i Prawo o postępowaniu układowym, Kodeksu postępowania administracyjnego, ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 43, poz. 189 ze zm.), sprawy wszczęte przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy toczą się od tego dnia według przepisów tej ustawy, chyba że przepisy poniższe stanowią inaczej. W dacie orzekania przez Sądy obu instancji obowiązywał przepis art. 316 k.p.c. w brzmieniu stanowiącym: po zamknięciu rozprawy sąd wydaje wyrok, biorąc za podstawę stan rzeczy istniejący w chwili zamknięcia rozprawy; w szczególności zasądzeniu roszczenia nie stoi na przeszkodzie okoliczność, że stało się ono wymagalne w toku sprawy (§ 1). W wypadku gdy istotne okoliczności ujawniły się dopiero po zamknięciu rozprawy, powinna ona być otwarta na nowo (§ 2). Stan rzeczy istniejący w chwili zamknięcia rozprawy, o którym mowa w przytoczonym przepisie art. 316 § 1 k.p.c. obejmuje zarówno przepisy prawa mogące stanowić podstawę rozstrzygnięcia, jak i okoliczności faktyczne rozpoznawanej sprawy. Ponieważ nie nastąpiło odroczenie ogłoszenia zaskarżonego wyroku ani też przeprowadzenie dowodu w sposób przewidziany w art. 224 § 2 k.p.c. miarodajną datą do oceny zarzutu kasacji dotyczącego czasu orzekania jest data wydania zaskarżonego wyroku. Zarzut ten, co potwierdza uzasadnienie kasacji odnosi się wyłącznie do ustaleń faktycznych a

nie przepisów prawa materialnego mających zastosowanie w rozstrzygniętej sprawie.

Stosownie do art. 393¹ pkt 2 k.p.c. - powołanego jako podstawa kasacji - skarżący poza skonkretyzowaniem wysuniętego zarzutu naruszenia przepisów postępowania powinien przytoczyć jaki wpływ zaistniałe uchybienie miało na wynik sprawy. A więc kształtowało bądź współkształtowało treść wydanego wyroku. Skarżący nie wykazał ani nawet nie przytoczył zmian jakie zaszły w toku sprawy w zakresie jej okoliczności faktycznych. Zarzut zatem, że Sady orzekały z pogwałceniem zasady dotyczącej czasu orzekania nie został w ogóle skonkretyzowany ani też wykazany. Ogólnikowe stwierdzenie o jednostronnym zebraniu dowodów bez wysłuchania drugiej strony nie dotyczy w ogóle rozważanego zagadnienia o którym rozstrzyga art. 316 § 1 k.p.c. Twierdzenie to podnoszone jest w sytuacji, kiedy pozwany odmówił złożenia zeznań w charakterze strony. Zasadnie pominięte zostało dążenie pozwanego do wykorzystania toczącego się procesu do zmiany jego sytuacji prawnej w toku odbywania kary pozbawienia wolności. Sady obu instancji szczegółowo i w sposób wyczerpujący przytoczyły - na podstawie ujawnionego i obiektywnie usprawiedliwionego stosunku powódki do pozwanego - że powyższe wykluczało możliwość dojścia do skutku pojednania.

Nie zachodzi zatem potrzeba rozważania tego zarzutu wobec nie wskazania przez skarżącego nawet hipotetycznego związku tego zarzutu z wynikiem sprawy.

Z przyczyn powyższych kasacja jako pozbawiona uzasadnionych podstaw podlega oddaleniu (art. 393¹² k.p.c.).

er

T E Z A

Skarżący, który zarzuca w kasacji naruszenie art. 316 § 1 kpc w odniesieniu do pominiętych okoliczności faktycznych sprawy powinien wskazać konkretne zdarzenia (fakty) nie uwzględnione w toku dotychczasowego postępowania oraz wpływ zdarzeń na wynik sprawy (art. 393¹ pkt 2 kpc).

aw